

Av hjartans yvirflóð mælir muður — eitt aftursvar til Ó. Breckmann

Óli Breckmann hefur í Dagblaðnum 29/4 ógvuliga ilt av, at Sosialurin og Dalsgaard, sum hann tekur til, hava reist spurningin um EDV-skráseting av sjúkradegum hjá starvsfólkunum á landssjúkrahúsinum.

Eg skal lata tað vanliga fólkaflaksbrigslíð og ókvæmisorðini liggja og royna at gera nakrar viðmerkingar til tveir ógvuliga áhugaverdar upplýsingar í greinini hjá Óla Breckmann og royna at svara upp á ein álvarssaman spurning, sum Óli helst óforvarandi stillar sær sjálvum og lesarum sínum.

Førsta upplýsingin er henda, at landssjúkrahúsumsitingin longu nú skrásetir sjúkrafráveru hjá einum parti av starvsfólkunum — tað snýr seg við øðrum orðum bert um at fáa øll undir hesa skráseting. Henda skráseting verður gjørt av privatum EDV-

virki uttan fyri henda almenna stovn. Hin upplýsingin er henda, at flestu stórvirki og stóru stovnar gera tað sama.

Hetta vil við øðrum orðum siga, at longu nú liggur ein privat EDV-fyrirteka inni við einum hópi av persónligum upplýsingum um ein stóran part av føroysku lóntakarunum. Hetta er eftir øllum at døma gjørt uttan um avvarandi fakfeløg og harnæst gjørt uttan, at tey skrásettu hava nakran møguleika fyri at kontrollera, um upplýsingarnir um tey eru rættir, ella hvussu teir í eini nærri ella fjárrari framtíð fara at verða brúktir!

Og Óli Breckmann spyr um dataviðgerð er meira vandamikil, tá hon snýr seg um aðrar spurningar enn lóntakararnir.

Hesin er spurningurin, sum blaðstjórin á Dagblaðnum setir sær og føroyingum. Dugir hann

sum heila sitt politiska liv hevur reypað av at verja tað persónliga frælsið hjá tí einstaka ikki at siggja vandan, so má eg royna at peika honum á hann, hóast eg giti, at Óli talar móti betri vitan.

Vandin liggur í hesum, at so leingi ein privat EDV-fyrirteka liggur inni við persónligum upplýsingum um lóntakararnar kunnu hesar upplýsingar leka víðari til arbeiðsgevarar ella stovnar, uttan at tey skrásettu hava nakran tjans til at ansa eftir, hvussu hesir upplýsingar verða brúktir ella misbrúktir. Vit hava óteljandi dømi um slíkt misbrúk í okkara grannalondum, har skrásetingin av borgarunum er væl meira útbýgd enn hjá okkum. Her vil eg fegin skoyta uppi, at eg leggi onga fyrirteku og ongan embættsmann undir at vilja misbrúka upplýsingar

viðmerkingar

av tí slag, her er talan um, men eg fasthaldi samstundis, at vandin fyri misbrúki er til staðar her sum aðra staðir.

Í øðrum londum hava teir EDV-lóggávu, sum skal tryggja borgararnar móti misbrúki av EDV-upplýsingum og móti, at

hesir skulu koma í skeiv-ar hendur. Kortini hendir nógv misbrúk, tað framgongur klárt av donsku og norsku pressuni. Eisini okkum tørvar ein EDV-lóg og meti eg, at júst greinin hjá Óla Breckmann prógvar, hvussu nógv tað hastar at fáa hesa lóg á tingborð.

At enda fari eg at biðja lesarin leggja merki til hetta, at hóast ongin flokkur hevur talað meira um at tryggja tað persónliga frælsið hjá tí einstaka enn júst flokkurin hjá Óla Breckmann, so gloypir hann hesari skrásetingaráttan við hevd og gønum. Løgið til sjálvandi veit Óli Breckmann, at øll dataviðgerð av persónligum starvsfólkafrælsisráttum, sum snýr seg um annað enn lóntakararnar, kann gerast ein hóttað móti tí persónliga frælsinum. Hugsu vit okkum at næsta stigið verður eitt centralt persónnummar fyri øll, so er nær við at allir persónligir eins væl og reint skilagir upplýsingar um hvønn einstakan borgara eru savnaðir á bondunum hjá einum privatum EDV-felag. Tá hava vit júst fingið tað formyndarasamfelag, sum stavnamaður fólka-

flokksins sigur seg berjast móti.

Spurningurin er nú, hví fólkaflakkurin góðtekur eitt slíkt formyndari, hóast alt tos um persónligt frælsi (eg minnst ein ungan framstormandi fólkaflaksmann júst heimkomman av Bretlandsferð, sum ávarði móti tí degi, tá vit øll gjørdust eitt nummar í samfelagnum). Man fólkaflakkurin góðtaka hetta tí hann hevur aðra uppfatan av tí persónliga frælsinum enn fólk flest — alto eitt serligt slag av frælsi fyri tey fáu og sterku, sum eru smart nokk til at útnýtta tey minni smartu?

Ellar man tað bert vera tann gamla søgan um fólkaflakkin: tá tað ræður um at livja privatum vinnuáhugamálu og seta tey fram um almanna gagn, so býtur fólkaflakkurin høvdið av allari skomm og tveitir tað syndrið av liberalari hugsjón, sum enn anir í skránni fyri borð?

Ikki er lætt at svara, men við greinini Ósing um EDV eru vit svarin um rættliga nær — av hjartans yvirflóð mælir muður.

Jóannes Dalsgaard

viðmerkingar

Um javnaðarpamparar og maktsjúkar politiskar sektir

Í mikudagsblaðnum prentaðu vit eina sokallaða yvirlysing frá einum bóli, sum nevnr seg Reyð 1. mei. Fyri at als eingin misskiljing skal vera, skal sigast enn einaferð, at tað, sum stendur í Sosialinum undir lesarabrevteiginum, ikki nýtist at vera stóða blaðsins. Soleiðis er eisini við hesi yvir-

lysing.

Innihaldið í nevndu yvirlysing er tað gamla brigslíð, sermerkt av øvund og undirlutakenslu, um javnaðarpamparar, Atla Dam sum arbeiðarafiggjinda, Javnaðarflokkurin sum skutilsveinur fyri stórkapitalin og figgindi hjá arbeiðandi fólkinum, um maktsjúkar politikarar o. s. fr. Alt hetta hava vit hoyrt óteljandi ferðir áður.

Sjálvandi skal Reyð 1. mei, eins og øll onnur, fáa loyvi til at siga sína hugsan í Sosialinum, men heilt óátalað skal henda yvirlysing heldur ikki fara framvið. Hugsu vit um søguna hjá arbeiðarafjeldini — í Føroyum eins og í londunum uttan um okkum — vita vit, at tað hava verið teir sosialdemo-

kratisku flokkarnir, sum hava virkað fyri at bota um korini hjá verkamannastættini.

Tað eru hesir flokkar, sum við teirra nýskapandi politisku hugsjónum, hava bótta um kor teirra minni múgvandi.

Sosialdemokratisku flokkarnir hava vist tað í verki. Tað áttu øll fólk at vita, men kanska ikki tesar »Reyðu« sektir við teirra sjálvsrættviti, tí tað stendur helst ikki í teirri litlu reyðu katekismussuni, har svarið til allar dagsins spurningar stendur.

Her í Føroyum hava vit ikki færri enn triggjar tilíkar politiskar sektir. Vit hava teir Peking-trúgvu, teir Moskva-trúgvu og teir meira hóvligu, umframt nakrar, sum eru so frelstir í síni politisku trúgv, at teir als ikki kunnu vera í

bólki við øðrum.

Tá orðið maktsjúka eisini fyríkemur í yvirlysingini má viðgangast, at hetta fyrirbrigdi kenna hesir menn væl. Er tað nakað, sum hevur eyðkent hesar politisku sektir, er tað júst maktsjúka. Hon er so greiflig, at so skjótt limatalið í hesum sektum fer upp um eina hampuliga bátsmanning, kemur kløvningur í, og nýggj sekt verður stovnað.

Lat meg til sammetingar minna á, at Hin Føroyski Javnaðarflokkurin hevur hildið í meira enn hálva öld — síðani hann í tjúgunum var stovnaður — og hevur ongantið staðið meira saman enn júst nú. Hóast limir flokksins í ávisum málum eru ósamdir um praktiska politikkin, hevur maktsjúka ongantið kóvt hugsjónarliga grundarlagið, sum flokkurin byggir á.

At Javnaðarflokkurin verður skýrdur kommunistiskur av borgarligu flokkunum, og borgarlíkur av kommunistunum, man vera ein ábending um, at Javnaðarflokkurin man vera á góðari leið.

Torfinn Smith

Framhald av síðu 3

Giljanes lá tá og royndi millum fleiri russisk svartkjaftaskip. Tey norsku, islandsku, donsku og hini føroysku svartkjaftaskipini royna harafturimóti vestanfyri.

Alberg Johannesen sigur, at tað hevur gingið heilt hampuligt, síðani teir fóru út tann 21. apríl. Teir hava framleitt millum 10 og 20 tons av frystum vörum, tvs. flaki og farsí, og 6 tons av mjølið um samdøgrið.

Nógur fiskur

Tað er nógv til av svartkjafti og í fyrstani fingur teir hál uppi 50 tons og meira. Nú hava teir istaðin trolíð úti í styttri tíð og fáa millum 20 og 30 tons í hálunum. Við umleið fyra hálum um dagin fáa teir tey 80 tonsini, sum eru nóg mikið av ráveru hjá verksmiðjuni at arbeiða eitt samdøgur.

Giljanes hevur havt nakað av trupulleikum við flakamaskinunum, og tað hava verið fólk umborð frá Baader-verksmiðjuni at hyggja eftir maskinunum.

Maskinurnar skera væl nú

Alberg Johannesen sigur, at maskinurnar nú eru

farnar at skera heilt væl, næstan 100%. Híartil hava tær staðið stillar líka leingi sum tær hava skorið. Fiskurin hevur verið í soltnari lagi og hevur sett seg fastan í maskinurnar. Nú merkist, at hann hevur fingið meira uppá seg og maskinurnar rigga sum tær skulu.

— So tit eru ikki svartkjaftir at arbeiða við flakalínjunum umborð?

— Nei, tað eru vit ikki. Tað hevur gingist framá, og nú eru vit nøgdur.

300 tons inni

Giljanes hevur í løtuni umleið 200 tons av frystum svartkjaftavörum og 100 tons av mjøli umborð. Tað arbeiða tilsamans 60 mans á skipinum.

Nú um dagarnar vóru nakrir mans frá Giljanesi umborð á einum eystursýskum svartkjaftabáti og hugdu at gongdini har umborð.

Alberg Johannesen sigur, at eisini eysturtýskarar eru farnir yvir til at hava trolíð úti í styttri tíð og taka í mesta lagi 30 tons í hálunum.

Svartkjafturin ferðast spakuliga norðureftir. Tað visir seg, at meira fer eystan fyri Føroyar í ár enn í fjør. Giljanes fer at fylgja svartkjaftinum norður eftir — eisini tá hann fer út í altjóða sjógv.